

ཞབས་ཏོག་བཀག་ཆ་འབད་བའི་གཞོན་པ་བཀལ་ནི་ དོན་ལུ་སྡོམ་གྲ་སྒྲིག་དང་ལན་གསལ་འབད་ནི།

དཔར་བསྐྱབ་དང་པུ: ལྷོ་ཟླ་དགུ་པ་ ༢༠༡༧
མཇུག་གི་གསར་བཅོས།: ཟླ་གསུམ་པ། ༢༠༢༥

Australian Government
Australian Signals Directorate

ASD AUSTRALIAN SIGNALS DIRECTORATE
ACSC Australian Cyber Security Centre

Te Tira Tiaki
Government Communications Security Bureau

National Cyber Security Centre
PART OF THE GCSB

དོ་སྲོལ།

དཔར་སྐྱབ་འདི་དང་བཅས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ནང་ལུ་ཞབས་ཏོག་བཀག་ཆ་འབད་བའི་གཞོན་པ་བཀལ་ནི་ (DoS) ཡར་འཕེལ་སོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ལུ་བརྟེན་ ཏེ་ཨོས་ཏེ་ལི་ཡའི་བད་རྟགས་ཁྲིད་སྟོན་ཁང་ (ASD) གིས་འི་འུ་ཇོ་ལེ་ཏུ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྐར་ཆ་བདེ་འཇགས་ལྷེ་བ་ (NCSC-NZ) དང་ Akamai Technologies Ltd དང་ Cloudflare Pty Ltd བཅས་དང་མཉམ་འབྲེལ་གཏོགས་ཏེ་གསར་བསྐྱབ་འབད་ཡོད་པ་ཨིན། འདི་གིས་ ལས་སྡེ་ཚུ་ལུ་ དེང་སང་གི་ཉེན་ཁ་ཚོང་འབྲེལ་རིག་ཅེས་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ ལག་ལེན་དྲག་ཤོས་མར་ཡབ་ཀྱི་སྐོར་ལས་ ལམ་སྟོན་བྱིན་མ་ཨིན།

ད་བཅས་ཀྱིས་སློབ་འདེབས་ཀྱི་ཡོད་མི་ཅིག་ཆ་ཁྲབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་ ASD གི་ [Internet of Things devices](#) དང་ [Secure your Wi-Fi and router](#) དཔར་སྐྱབ་ཚུ་དང་མཉམ་དུ་ལྷག་ནི། འ་ནི་དཔེ་སྐྱབ་ཚུ་གིས་ མི་ངོ་ཚུ་ལུ་ གཞན་ལུ་གཞོན་པ་འབྱུང་སྲིད་པའི་ DoS གཞོན་པ་བཀལ་ནི་ལུ་ མ་ཤེས་པར་ ཡན་ཐོགས་འབད་ནི་ལས་ བཀག་ཐབས་ལུ་ ཡན་ཐོགས་འབྱུང་མ་ཨིན།

DoS གཞོན་པ་བཀལ་ནི་ཚུ་ཡིག་ཚད་ཚུ་དང་། རྫོག་འཕྲིན། རྩོམ་མིང་མ་ལག་ (DNS) ཞབས་ཏོག་ཚུ་ལྷ་སྲིད་ཨིན་ཏེ་འུ་ལུ་གི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ ཞིག་བཀོ་ཡང་ན་སྟོན་ཅན་བཅོམ་ཞེས་ལས་ཆ་ཁྲབ་སྲིད་མི་ཚུ་ལུ་ཞུགས་འཇུག་མ་སྒྲིབ་ནི་དོན་ལུ་བཅོམ་ཡོད་པའི་སྐར་ཆ་གཞོན་པ་བཀལ་ནི་ཚུ་ཨིན། འདི་སྤྱིར་བཏང་ཨིན་ཏེ་འུ་ལུ་གཞན་ལུ་གཞན་ལུ་དང་། འབྲེལ་ལམ། ལུ་བ་ཚུ་ཆར་པ་བཞེན་དུ་བཏང་སྟེ་ཞབས་ཏོག་འདི་ཚུ་དྲུགས་ཆེ་དྲགས་བཅོམ་ ཞེས་ལས་འགན་སྟོན་ཅན་བཅོམ་ལས་འགྲུབ་སྲིད།

DoS གཞོན་པ་བཀལ་ནི་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་འགྲུབ་ནི་དོན་ལུ་སྤྱིར་བཏང་དུ་རྒྱ་འགྲུལ་བསྐྱོད་མང་དྲགས་དགོས། དེ་ཚུ་ཡར་འཕེལ་འགྲོ་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་མ་ལོ། དེ་ཚུ་སྐར་ལས་ལྷག་པར་དུ་རྒྱུན་ལྷན་ཅན་ལུ་འགྲུར་དོ་ཡོད་པ་ཨིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིག་ལུ་ དུ་ལམ་ནང་འབྲེལ་མི་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་སྐྱབ་བའི་ཨིན་ཏེ་ འུ་ལུ་གི་འུ་ལུ་འུ་ལུ་ (IoT) རྫོག་རིག་གི་གྲངས་ཁ་འཕར་བའི་བསྐྱར་ཞིབ་འདི་ཨིན། IoT བཅོམ་མི་ཚུ་གིས་སྤྱིར་བཏང་སྐར་ཆ་བདེ་འཇགས་ལས་སྲིད་མི་ཚུ་དི་ ཉམས་མྱོང་ལུ་གཙོ་བོ་བཞག་ནི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ཚོམ་སུ་ཚུ་ནང་ལུ་ཨིན་ཏེ་འུ་ལུ་གི་སྤྱོད་ཆས་ཚུ་ལྷ་སྲིད་སྐར་ ཏེ་ཏེ་སྤོ་ ཚུ་ཚོད་རྒྱབ་ནི། ཐལ་བ་འབྱུང་ནི། བདེ་འཇགས་མ་ལག་ཚུ་ཚུད་ཡོད།

ཚོམ་བུ་ཚུ་ལུ་སྤྱིར་བཏང་ཉེས་ཅན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་གིས་རྒྱ་གར་ལུ་ཐོན་ལཱ་མྱོག་དང་ལན་གསལ་འབད་དེ་དྲ་རྒྱ་འགྲུལ་བསྐྱོད་བཟོ་ནིའི་ཚོམ་བུ་ཚུའི་ 'botnet' ཅིག་གསར་བསྐྱབ་འབད་ཚུགས། འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཁྱིམ་ཚང་ཚུ་དང་ཚོགས་པ་ཚུ་གིས་ཆ་མ་བཞག་པར་DoS གནོད་པ་བཀའ་ནིའི་ཚུ་འབྱུང་ཚོག་པའི་གཞི་རྟེན་ཁྲོལ་ནང་ལུ་ཞབས་ཏོག་འབད་ཚུགས།

ཉེ་བའི་བྱ་འགྲུལ་ཚུ་གིས་མཚན་དོ་བཟུམ་འབད་བ་ཅིན་གནོད་འཚེ་གཏང་མི་ཚུ་གིས་ཨའི་ཨོ་ཏེ་ (IoT) མྱོག་རིག་མང་པོ་ཅིག་ལག་ལེན་འཐབ་ཚར་བའི་འགྲུལ་ལུ་ལས་གཞི་དེ་དྲ་ལམ་ཉེས་ཅན་དང་ཉེག་ཏེ་མིས་ཏེ་ (hacktivists) ཚུ་ལུ་སྐྱེ་བའི་བཏང་ནི་དང་འཚོང་ནི་འབད་དོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཚུ་གིས་སོ་སོ་གི་འདམ་འབྲུག་འབད་མི་དམིགས་གཏང་ཚུ་ལུ་ ཁྱིམ་ཚང་ཚུ་གི་ (DoS) མྱོག་རིག་གཏོར་ཚོལ་འབད་ནི་ལུ་ མར་ལས་ལྷག་པར་དུ་སྤྱོད་དོ་ཡོད་པ་ཨིན། སྤྱིར་བཏང་གནད་དོན་ལམ་ཚེ་བ་ནང་ལུ་DoS གནོད་པ་བཀའ་ནིའི་ཚུ་ཚོགས་པ་ཅིག་ལུ་ལས་དོན་དང་དཔུལ་འབྲེལ་གྱི་ཤོར་ཆ་བཀའ་ནི་ཡང་ན་རྒྱ་མཚན་ཅིག་གི་དོན་ལུ་མི་མང་གི་ཡིད་ཚེས་ཐོབ་ནིའི་དོན་ལུ་འབད་ཡོད། དུ་སྤྱོད་འདི་གི་དཔེ་ཅིག་ ASD གི་ [People's Republic of China-linked actors compromise routers and IoT devices for botnet operations](#) བཀའ་རྒྱ་ནང་ལུ་འགྲེལ་བཤད་འབད་ཡོད།

ང་བཅས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དེ་ག་ལེན་ག་ལེན་ཨང་ཀའི་ལམ་ལུགས་ནང་འགྱུར་ཏེ་འགྲོ་དུས་དང་། དྲ་ལམ་ནང་འབྲེལ་མི་སྤྱང་སྐྱོབ་ཞུ་བའི་ཨའི་ཨོ་ཏེ་ (IoT) མྱོག་རིག་གི་གྲངས་ཁ་འཛོལ་ལྡན་སྤེལ་བ་དང་བསྐྱབ་ཏེ་ཁྱིམ་ཚང་ (DoS) མྱོག་རིག་གཏོར་ཚོལ་འདི་ཡང་སྤེལ་བའི་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཨིན།

དྲ་རྒྱའི་ཞབས་ཏོག་གི་ལམ་ལས་ཚོགས་པ་ཅིག་ལུ་གནོད་སྐྱོན་བསྐྱབ་ནི་དང་རྒྱ་ལམ་གཏོར་བཞག་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ང་བཅས་ཅན་གྱི་ལས་བྱེད་ཚུ་གིས་ཐབས་ལམ་ལེ་ཤ་ཅིག་ལག་ལེན་འཐབ་སྲིད་དེ།

- དྲ་རྒྱའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ལུ་ དྲ་རྒྱའི་རྒྱ་ཆ་མ་དགོ་མི་ཚུ་མང་པོ་སྤེལ་གཏང་ནི། དེ་ཡང་ དྲ་རྒྱའི་བརྒྱུད་ལམ་གར་གང་ནིའི་དོན་ལུ་ དྲ་རྒྱའི་བརྒྱུད་ལམ་ལོག་སྤྱོད་འབད་ནིའི་ཐབས་ལམ།
- དྲ་རྒྱའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ལུ་དམིགས་བསལ་བཟོས་པའི་དྲ་རྒྱ་འགྲུལ་བཞུག་གཏང་སྟེ། དེ་ཚུ་གི་སྤོང་རིག་སྤོང་རྒྱིག་གི་ཐོན་ཁུངས་ཚུ་ཟང་གཏང་ནིའི་འབད་ཚེལ་འབད་ནི།
- མྱོག་རིག་མང་པོ་དང་། IoT ཡོ་ཆས་ཚུ་ཡང་ན་དྲ་རྒྱའི་ནང་སྤེལ་ཡོད་པའི་ཡོ་ཆས་གཞན་ཚུ་སྤྱོད་དེ། ཕྱོགས་མང་པོ་ལས་དང་རིན་ཐང་ཆེ་ཚད་གྱི་ཐོག་ལས་དྲ་རྒྱའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ལུ་དྲ་རྒྱ་འགྲུལ་བཞུག་གཏང་ནི། འདི་ DoS ལྟར་ཆའི་རིགས་ཡོངས་གྲགས་ཅིག་ཨིན་མི་ལུ་ཁ་བསྐྱར་ཅན་གྱི་ DoS (DDoS) ལྟར་ཆ་ཟེར་སྐབ་ཨིན།
- སྤྱི་ཚོགས་ཅིག་གི་ཞིང་ཁམས་ཐོ་འགོད་ཡང་ན་ DNS སར་བར་ཚུ་རྒྱ་སྟེ། ཆ་འཛོག་ཡོད་པའི་སྤྱོད་མི་ཚུ་སྤྱི་ཚོགས་དེ་གི་དྲ་རྒྱའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ལས་ཕྱོགས་གཞན་ལུ་སྤྱོད་བཏང་ནིའི་འབད་ཚེལ་འབད་ནི།

སྤྱི་ཚོགས་ཚུ་གིས་ DoS ལྟར་ཆའི་དམིགས་གཏང་ལས་སྤྱོད་མི་ཚུགས་ཅུང་། སྤྱི་ཚོགས་ཚུ་གིས་ཐོན་ཐོབ་དང་དེ་གི་གནོད་འཚེ་ཉུང་སུ་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་བཏུབ་པའི་ཐབས་ལམ་ལེ་ཤ་ཡོད། DoS ལྟར་ཆ་མ་འབྱུང་གོང་ཐོན་བཟོ་འབད་ནི་དེ་ཐབས་ལམ་གཅེས་ཤོས་ཅིག་ཨིན། ག་ཅི་སྤེལ་བ་ཅན་ཅིན་ཐོན་ཐོབ་མེད་པ་ཅིན་ DoS ལྟར་ཆ་འབྱུང་སྐབས་ལན་གསལ་འབད་ནི་དགའ་ལས་དང་ལུས་པ་ཡང་ཉུང་།

སྤྱི་ཚོགས་ཚུ་གིས་གཙོ་བོར་ ཁྱིམ་ཚང་ (DoS) མྱོག་རིག་གཏོར་ཚོལ་ལས་སོ་སོ་ལུ་སྤྱང་སྐྱོབ་འབད་ནི་ལུ་དམིགས་གཏང་བསྐྱོད་དེ་འབད་ཅུང་། དེ་ཚུ་གིས་སོ་སོའི་དྲ་རྒྱའི་ཞབས་ཏོག་དང་ཨིན་ཏེ་ལུ་མཐུད་མི་སྤོང་རིག་ཚུ་གནོད་འཚེ་གཏང་མི་ཚུ་གིས་གཞན་ལུ་དམིགས་གཏང་བསྐྱོད་དེ་ལོག་སྤྱོད་འབད་ནི་ལས་བཀག་ནིའི་དོན་ལུ་ཡང་འགན་བཅའ་དགོ།

- ཚ་བའི་དྲ་རྒྱའི་ཞབས་ཏོག་ (དཔེར་ན་ DNS ལྷ་ལུ) ཚུ་ DoS འཇབ་ཚོལ་ལས་འཛིན་སྐྱོད་འཐབ་ཚུགས་པའི་ ཡིད་རྒྱོན་ཅན་གྱི་ཞབས་ཏོག་ ཕྱིན་མི་ཚུ་ལུ་ ཕྱིར་ཚོང་འབད་ནི།
- གལ་ཆེན་དྲ་རྒྱའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ (སློབ་འཕྲིན་བརྒྱམ་ཅིག) དམིགས་བསལ་འཐབ་ཚེད་འབྱུང་སྲིད་པའི་གཞན་དྲ་རྒྱའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ལས་ (ད་ ཚེགས་བརྒྱམ་ཅིག) ལ་བུལ་བུ་བཞག་པ།
- DoS འཐབ་ཚེད་ལུ་སྐྱོད་ཞབས་ཏོག་གིས་དྲ་རྒྱའི་ཞབས་ཏོག་གི་དྲ་རྒྱ་སློབ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་དྲ་རྒྱ་འགྲུལ་བཞུགས་ཚུ་ཚོག་མཁན་དེས་ ཏོག་བཟོ་དགོ།
- རྩོད་རེའི་ཞབས་ཏོག་སློད་མི་ཚུ་དང་ཁོང་རེའི་DoS འཐབ་ཚེད་ཚོན་འགོག་དང་ལུ་སྐྱོད་ཐབས་ལམ་གྱི་རྒྱས་བཤད་ཚུ་སློར་ལས་གླེང་སྟེ། ལྷག་པར་ དུ་ཁོང་རེའི་:
 - འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལས་ DoS གི་འཇབ་ཚོལ་ལུ་གདོང་ལེན་འབད་ཚུགས་པའི་ ལྷོགས་སྤྱབ་བདེན་དཔང་འབད་ཡོད་པ།
 - DoS འཇབ་ཚོལ་དང་ ཆ་ཚང་གི་ ཚོག་ཐམ་ཡོད་པའི་DoS འཇབ་ཚོལ་བཟླ་ཞིབ་གཉིས་ཆ་ར་ འཛིན་སྐྱོད་འཐབ་མི་ལོ་རྒྱུས་བཟླ་མི།
 - མི་གི་འཇུལ་ཞུགས་མེད་པར་ (དྲ་རྒྱ་འགྲུལ་བཞུགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་ལག་ལེན་བརྒྱམ་ཅིག) DoS འཐབ་ཚེད་གྱི་རིགས་མང་ཤོས་རང་བཞིན་གྱིས་ ལུ་སྐྱོད་འབད་ཚུགས་པའི་ལུ་བྱགས།
 - ཁོང་རེའི་ཞབས་ཏོག་གི་གོང་ཚད་གྱི་ལམ་ལུགས། དཔེར་ན་གོང་ཚད་དེས་པ་ཅིག་ཨིན་ན་ཡང་ན་དྲ་རྒྱ་འགྲུལ་བཞུགས་དང་སློབ་རིག་སྒྲིག་སློད་ ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འགྱུར་བ་འོང་ག། ཡང་ན་རྩོད་ཀྱིས་འཇུལ་ཡོགས་ཀྱི་མཐའ་སྒྲིག་བཞག་ཚུགས་ག།
 - DoS འཐབ་ཚེད་སྐབས་སུ་རྩོད་ལུ་བརྟེན་པ་ཡང་ན་ཁོང་རེའི་དྲ་རྒྱའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ལ་བཟླ་མས་པའི་ཚད་ལུ་འབབ་པའི་སློབ་ཚུ་མཚམས།
 - DoS འཐབ་ཚེད་སྐབས་སུ་འཐབ་ཚུགས་པའི་ཚོན་ལས་ཚོག་མཁན་བཟོ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ཚུ།
 - གོང་རིམ་ཞབས་ཏོག་སློད་མི་ཚུ་དང་མཉམ་དུ་DoS འཐབ་ཚེད་ཚོན་འགོག་གི་འདུམ་སྒྲིག་ཚུ།
- དུས་ཚོད་ངོ་མའི་ལྷ་རྟོག་དང་ རིམ་ལུགས་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་ཉེན་བརྡ་ ཡོངས་འབྲེལ་འགྲུལ་སྐྱོད་ སློབ་རིག་ལས་སློབ་ཐོན་ཁུངས་ དེ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ འགྲོ་སོང་ཚུ་བརྒྱུ་གྱི་ DoS གནོད་པ་བཀའ་མི་ཚུ་ བཟླ་དཔྱད་འབད་ནི་གི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།
- DoS འཐབ་ཚེད་སྐབས་སུ་ཞབས་ཏོག་རྒྱུན་སྐྱོད་ལུ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་དོན་ལུ་ལུ་ལུ་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིག་སློད་དང་འགྲུལ་ལམ་ཞེང་ཚད་དགོ་པའི་རྩོད་ རེའི་དྲ་ཚོགས་ཀྱི་བརྟན་པའི་ཐོན་རིམ་ཅིག་བྱ་སྒྲིག་འབད།
- ཚེན་པའི་འགྲུལ་ལམ་ཞེང་ཚད་དང་འདར་དེས་ཀྱི་སློབ་རིག་སྒྲིག་སློད་ཐོན་ཁུངས་ ས་ཁུལ་ཁ་ཐོར་དུ་བཀྲམ་ཡོད་པའི་བསྐྱུག་གནས་ས་གོ་ཚུ་དང་ མི་འདོད་པའི་དྲ་རྒྱ་འགྲུལ་བཞུགས་འདོར་སྤང་གི་དོན་ལུ་སློབ་པ་ལུ་བརྟེན་པའི་འགྲུལ་བཞུགས་གཙང་བཟུ་ཡོད་པའི་བརྟན་ལུགས་མཐོ་བའི་དྲ་རྒྱ་ ཞབས་ཏོག་ཚུ་ཉེ་ཞིན་མ་བེད་སྤྱོད་འབད་དགོ། འདི་ནང་ལུ་ཀར་ལས་མིང་གྲགས་ཅན་གྱི་CDN བེད་སྤྱོད་གཏང་སྟེ་བརྟན་པའི་དྲ་ཚོགས་ནང་དོན་ ཚུ་འབྲེལ་བཞག་ཞིན་མ་རྩོད་རེའི་ང་ཐོའི་སྤོང་སར་བར་ལུ་མི་འདོད་པའི་དྲ་རྒྱ་འགྲུལ་བཞུགས་སུ་སྐྱོབ་འབད་ནི་ལྷོད་དུ་འདུས་ཡོད།
- ཐོ་འགོད་པ་ལྷེ་མིག་བརྒྱུག་ (registrar locking) ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་། རྩོམ་ཐོ་བཀོད་འབད་བའི་འབྲེལ་གཏུགས་ཞིབ་པ་ཚུ་དང་ གཞན་ཡང་ཞིབ་པ་ཚུ་ འགྲིག་དོ་ཡོད་མེད་ར་སློད་འབད་ནི། དེ་ལས་ ཨེ་ཨེས་ཤི་ (ASD) གིས་དཔེ་སྐྱུན་འབད་ཡོད་པའི་ [འོ་མེན་ཨོ་ན་ཚུ་གི་ དོན་ལུ་འོ་མེན་ན་མི་སི་ཤེམ་བདེ་སྒྲིག་ \(Domain Name System security for domain owners\)](#) ཟེར་བའི་དཔེ་དེབ་ནང་བཀོད་ མི་ གཞན་ཡང་ལམ་སྟོན་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ལས་ རང་གིས་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་འོ་མེན་གྱི་མིང་ཚུ་སྐྱོབ་འབད།
- འདི་ལུ་ ཞབས་ཏོག་ཕྱིན་མི་ཚུ་གི་འབྲེལ་གཏུགས་ཞིབ་པ་ཚུ་དུས་དང་འབྲེལ་ཏེ་བསྐྱར་བཙུན་འབད་དེ་བཞག་དགོ་པའི་ཁར་ རང་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ ཀྱི་འབྲེལ་གཏུགས་ཞིབ་པ་ཚུ་ཡང་ ཁོང་ཆ་ཁྱབ་ལུ་ཕྱིན་དགོ། དེ་ཡང་ འབྲེལ་གཏུགས་ཚུ་ག་ར་ རང་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དཔེར་ན་ ཉེན་མ་རེ་ ཚུ་ཚོད་དང་ བདུན་ཕྱག་བདུན་ག་རེའི་རིང་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པ་ཅིག་འོང་དགོ།

- དེ་མ་ཚད་ རྒྱན་ལྡན་གྱི་འབྲེལ་གཏུགས་ལམ་ལུགས་ཚུ་ལུ་འགལ་བ་བྱུང་རུང་། རང་གི་ཞབས་ཏོག་གི་མི་ཚུ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་འབད་ཚུགས་པའི་འབྲེལ་གཏུགས་ལམ་ལུགས་ཅིག་སྟེ་ རང་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་ཨ་ལཱ་ཨོལ་ལེན་འུ་འུ་ (out-of-band) འབྲེལ་གཏུགས་ཞིབ་མན་ཚུ་ཡང་བྱིན་དགོ།
- འཕྲུལ་རིག་བདེ་སྒྲིག་གི་ཉེན་ཁ་ཐོན་པའི་སྐབས་ལུ་ ལེན་སྲོད་འབད་ནིའི་འཆར་གཞི་གསལ་བཏོད་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་བཞག་དགོཔ་མ་ཚད། འཆར་གཞི་དེ་གིས་ རང་གི་དྲ་རྒྱའི་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ལུ་འཐབ་པའི་ རྒྱ་ཨོལ་ཨོལ་ (DoS) གཏོར་ཚོལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྲ་ཚོགས་ཚུ་བྱབ་ཚུགས་པ་ཅིག་འོང་དགོ། དེ་མ་ཚད་ ལོ་བསྟར་བཞེན་དུ་ ཉུང་མཐར་ཡང་ཐོང་ས་གཅིག་ལུ་ འཆར་གཞི་དེ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་སྤྱད་བཅོལ་འབད་དགོ།
- ཆེ་འཕར་གྱི་སྒྲོག་རིག་སྒྲིག་སྲོད་ཐོན་ཁུངས་ལག་ལེན་འཐབ་མི་ཡང་ན་ཁ་ལྟོང་དུལ་གྱི་ཚད་འབྱུང་མི་ (SMS འཕྲིན་ཡིག་གཏང་ནི་བཟུམ་ཅིག) སྤྱིར་བཏང་གཞོན་སྲོད་འབད་ཚུགས་པའི་རུས་པ་ཚུ་སྤྱད་སྤྱོད་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་སྒྲོག་ཁྲམ་ལག་རིག་ཚུ་བཀོད་རིམ་འབད།
 - ཉེན་སྲུང་ཚུ་ནང་ གོང་ཚད་ཚད་འཛིན་འབད་ནི་དང་ རྒྱ་བ་ཚུ་ མི་ལས་ཨིན་མ་བདེན་དཔྱད་འབད་ནི་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན།
 - སྒྲོག་ཁྲམ་ལག་རིག་གི་རུས་པ་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ངེས་པར་མེན་པའི་རིག་ཚུ་བ་ཚུ་དམིགས་ཏེ་འདུས་པའི་DoS འཐབ་ཚེད་བཟླ་དཔྱད་འབད།
 - DoS རིམ་ལུགས་ཚུ་གཏུབ་རིམ་ཞིན་མ་སེལ་ཐབས་བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ཆ་ཚང་བའི་བཟུག་སྟོབས་བཟླ་དཔྱད་འབད།

DoS འཐབ་ཚེད་ལུ་ལན་འདེབས་གཏང་ནི།

གལ་ཏེ་ རང་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱིས་ རྒྱ་ཨོལ་ཨོལ་ (DoS) སྒྲོག་རིག་གཏོར་ཚོལ་ལུ་བྱ་སྒྲིག་འབད་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ རྒྱ་ཨོལ་ཨོལ་གཏོར་ཚོལ་གྱི་སྐབས་ལུ་ གོང་ལུ་བཀོད་པའི་འགན་བཅའ་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པའི་ཁར་ དེ་ཚུ་གིས་ཡན་ཐོགས་ཚུང་ནི་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་དུས་ཚོད་འགོར་ཚུགས་མི་འདི་གིས་ རང་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་ལེན་སྲོད་འབད་ཚུགས་པའི་རུས་པ་དེ་ ཉུང་དུ་འགྱུར་ཚུགས།

ཁྱོད་ཀྱི་ལས་སྟེ་གིས་ འོས་འབབ་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་བཏུབ་ས་ལུ་ རྒྱ་ཨོལ་ཨོལ་གཏོར་ཚོལ་བཀག་པའི་སྐབས་ འོག་གི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

- རང་གི་འཕྲུལ་རིག་བདེ་སྒྲིག་ཉེན་ཁ་ཐོན་པའི་སྐབས་ལུ་ ལེན་སྲོད་འབད་ནིའི་འཆར་གཞི་ལག་ལེན་འཐབ།
- ཁྱོད་རའི་ཞབས་ཏོག་གི་མི་ཚུ་ལུ་ ལན་འདེབས་འབད་ནིའི་བྱ་བ་ཚུ་ དེ་འཕྲོ་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་ག་ཟེར་དྲིས། ཁྱོད་ཀྱིས་ ཉེ་མ་ལས་ ལན་འདེབས་འབད་ཚུགས་པའི་ ཚུགས་གྲུབ་སྐྱོར་ལས་ བྱོས་བསྟུན་མ་འབད་བ་ཅིན་ ལན་འདེབས་འབད་མ་ཚུགས་མི་དང་ ཡང་ན་ འཕྲུལ་ཁ་སྐོང་བཀག་མི་ཚུ་ ཁྱོད་ཀྱིས་ ཤེས་རྟོགས་འབྱུང་འོང།
- ད་ལྟོའི་རྒྱ་ཨོལ་ཨོལ་གཏོར་ཚོལ་བཀག་པའི་འདི་ ཡན་ཐུག་ཅན་བཟོ་མི་ ཁྱོད་རའི་ཡོངས་འབྲེལ་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ནང་ལས་ གལ་ཅན་མེན་པའི་ལས་འགན་ཚུ་ ཚུགས་མེན་བཟོ་ནི་དང་ ཡང་ན་ གལ་ཅན་མེན་པའི་ནང་དོན་ཚུ་ བཏོན་གཏང་ དཔེར་ན་ འཚོལ་ཞིབ་ལས་འགན་དང་ རྒྱུ་ལྡན་ལས་འགན་དང་ རྒྱུ་ལྡན་ལས་འགན་དང་ ཡང་ན་ ཡིག་སྒྲོན་སྒྲོམ་ཚུ་མེད་པར་ ཁྱོད་རའི་ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་ཐོན་རིམ་ཅིག་ བཟུམ་སྟེལ་འབད།
- ཁྱོད་ཀྱི་ཚོང་མཐོན་པ་དང་ ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཏོག་གི་མི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ ཁྱོད་ཀྱི་ DoS གཏོར་ཚོལ་མར་ཡབ་གྱི་ཞབས་ཏོག་གི་མི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ བརྒྱད་འབྲེལ་འཐབ་སྟེ་ ཁྱོད་ཀྱི་ཡོངས་འབྲེལ་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་རང་ ལྟོག་འབད་དགོ།
- ཁྱོད་རའི་འབྱུང་ཁུངས་ཐོང་སར་བར་གྱི་ IP ཁ་བྱང་འདི་ ཐང་ཀར་དུ་དམིགས་གཏང་བསྐྱེད་དེ་ཡོད་པ་ཅིན་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་ལུ་ བསམ་ཞིབ་འབད་ཞིན་མ་ལས་ ཉེན་སྲུང་ཚུ་ ས་སྒོ་ནང་མེད་པར་ མི་མང་ལུ་ IP ཁ་བྱང་གསར་པ་འདི་ གསལ་བསྒྲགས་འབད་ནི་ལས་ འཛུལ་དགོ།
- འབྲེལ་ཡོད་ཕྱོགས་ཚུ་ལུ་ DoS གཏོར་ཚོལ་བཀག་པའི་འདི་ ASD དང་ NCSC-NZ ཚུ་ཅིས་ཏེ་ དཔེར་བསྟུན་འདི་གི་ 'འབྲེལ་བ་འཐབ་སའི་ཁ' གསལ་ལ་ ཟེར་མི་ དབྱེ་ཁག་ནང་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ཨིན།

DoS གནོད་པ་བཀའ་མི་ཚུ་ལུ་ ཡན་ཐོགས་འབད་ནི་ལས་ འཛུམ་དགོ་པ།

ཁྱོད་གྱི་ལས་ལྗོངས་གིས་ གཞན་ལུ་གནོད་པ་འབྱུང་མི་དང་ DoS གནོད་པ་བཀའ་མི་ཚུ་ལུ་ མ་ཤེས་པར་ ཡན་ཐོགས་འབད་ནི་ལས་ བཀག་ཐབས་ལུ་ འོག་གི་ཐབས་ལམ་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

- ཞབས་ཏོག་དང་ IoT ཐབས་འཕུལ་ དེ་ལས་ གཞན་མི་ཡོངས་འབྲེལ་མཐུན་ཡོད་པའི་ཐབས་འཕུལ་ཚུ་ དགོ་པ་མེད་མི་དང་ ཉེན་སྲུང་མེད་པར་ རིམ་གྲིག་འབད་མི་ ཡང་ན་ ལང་མ་སྤེལ་ རྒྱུ་རྐྱེད་མ་འབད་མི་ཚུ་ ཡོངས་འབྲེལ་ལུ་ གསལ་སྟོན་འབད་ནི་ལས་ འཛུམ་དགོ།
- ཞབས་ཏོག་ཚུ་ ཉེན་སྲུང་དང་ཐུན་ཐེ་ རིམ་གྲིག་འབད་ནི་དང་ རྒྱུ་རྐྱེད་འཐབ་ནི་ དེ་ལས་ ལྷ་རྟོག་འབད་ནི་དང་ ཡོངས་འབྲེལ་ལུ་ གསལ་སྟོན་འབད་མི་ ཡི་ཨོ་ཨོ་ཏེ་ཐབས་འཕུལ་ དེ་ལས་ གཞན་ཡང་ ཡོངས་འབྲེལ་མཐུན་ཡོད་པའི་ཐབས་འཕུལ་ཚུ་ཨིན།
 - ཚོང་འབྲེལ་ཚུང་བ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ལམ་སྟོན་ཁ་སྐོང་འདི་ ASD གི་ [Internet of Things devices](#) དང་ [ཁྱོད་རའི་Wi-Fi དང་རུ་ཁྱེད་](#) དཔེ་སྟླན་ནང་ལུ་ཡོད་པ་ཨིན།

ཁྱོད་རའི་ལས་ལྗོངས་གིས་ ཡོངས་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ ཞབས་ཏོག་ཚུ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་དོ་ཡོད་པ་ཅིན་ གཤམ་གསལ་གྱི་ ཐབས་ལམ་ཁ་སྐོང་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།

- ཡུ་ཨེས་གྱི་ ཡོངས་འབྲེལ་ཉེན་སྲུང་དང་ གཞི་རྒྱུན་ཉེན་སྲུང་ལས་ཁུངས་ (CISA) [UDP-Based Amplification Attacks](#) བསྐབ་བྱ་ནང་ བཀོད་དེ་ཡོད་མི་ བསྐྱར་ཞིབ་གྱི་ མཐུན་གྲིག་ཚུ་ གཙོ་རིམ་བཟུང་དགོ།
- རོས་འཛུམ་འབད་ཡོད་པ་ལས་ ཁྱོད་རའི་ཡོངས་འབྲེལ་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ ཉེན་སྲུང་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ བན་སྟོད་གསར་པ་ཚུ་ བཟུ་རྟོག་འབད།
- གནང་བ་ཡོད་པའི་ཡོངས་འབྲེལ་ཞབས་ཏོག་དང་ལས་སྤེལ་ཚུ་ལུ་འཇུག་སྟོད་ཚད་འཛུམ་འབད་ནི་ལུ་ རང་འོང་དང་ཕྱིར་འཛུམ་ཡོངས་འབྲེལ་འཇུག་སྟོད་ཚད་འཛུམ་གཉིས་ཆ་ར་རིམ་གྲིག་འབད།
- དགོས་མཁོ་མེད་པ་ཅིན་ བན་སྟོད་འབད་ཚུགས་པའི་ ཡོངས་འབྲེལ་ཞབས་ཏོག་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ མིང་མེད་མི་མང་འཇུག་སྟོད་བཀག་ཆ་འབད།
- འཇུག་སྟོད་ཚད་འཛུམ་ཚུ་ བཀག་ཆ་འབད་ནི་དང་ ཡང་ན་ འཇུག་སྟོད་འབད་ནི་འདི་ འབད་མ་ཚུགས་པ་དང་ ཡང་ན་ འོས་འབབ་མེད་པ་ཅིན་ འོག་སྟོད་གྱི་ གནང་ཁུངས་མར་ཡབ་འབད་ནི་ལུ་ ཚད་གཞི་ཚད་འཛུམ་ཐབས་ལམ་ཅིག་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་ བསམ་ཞིབ་འབད།

བན་དོན་ཁ་གསལ།

ASD's [བན་དོན་ཉེན་སྲུང་ལག་དེབ་](#) འདི་ ལས་སྤེལ་ཚུ་གིས་ ཡོངས་འབྲེལ་གྱི་ཉེན་ཁ་ལས་ རིམ་ལུགས་དང་གནས་སྡུང་ཚུ་ ཉེན་སྲུང་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་བཟུང་པའི་ ཡོངས་འབྲེལ་ཉེན་སྲུང་གི་གཞི་བཀོད་ཅིག་ཨིན། [དུ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་དོན་རྒྱུན་མར་ཡབ་འབད་ནིའི་ཐབས་ཤེས་](#) རང་ཡོད་པའི་ བསྐབ་བྱ་དང་ [གལ་ཆེ་བའི་བརྒྱུད་](#) གིས་གཞི་བཀོད་འདི་ལུ་ ལྷན་ཐབས་འབད་མ་ཨིན།

[འི་འུ་ཚེ་ལེན་པ་གི་བན་དོན་ཉེན་སྲུང་ལག་དེབ་](#) འདི་ འི་འུ་ཚེ་ལེན་པ་གཞུང་གི་བན་དོན་ཤེས་གཏུན་དང་བན་དོན་ལམ་ལུགས་ཉེན་སྲུང་གི་ལག་དེབ་ཅིག་ཨིན། ལས་སྤེལ་བན་དོན་ཉེན་སྲུང་འགོ་དཔོན་ཚུ་དང་ ལས་སྤེལ་ཚུ་ལུ་ཞབས་ཏོག་བྱིན་མི་ ཚོང་པ་དང་ཁག་འབག་པ་ དེ་ལས་ གོས་བསྐྱུན་པ་ཚུ་གི་དགོས་མཁོ་ཚུ་ གྲུབ་ཐབས་ལུ་ བཅོ་བཀོད་འབད་ཡོད་པའི་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ཚུ་གི་ལག་དེབ་ཅིག་ཨིན།

DoS གནོད་པ་བཀའ་ནིའི་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་གྱི་སྐོར་ལས་ བན་དོན་ཁ་གསལ་འདི་ CISA གི་ [DDoS མགྲོགས་ལམ་སྟོན་](#) དང་ [བཀའ་སྤེལ་འབད་ཡོད་པའི་ཞབས་ཏོག་བཀག་ཆ་གནོད་པ་བཀའ་མི་ཚུ་ལུ་ཉེན་ཁ་ལན་འབད་ནི་](#) དཔེ་སྟླན་ནང་ལུ་ཡོད་པ་ཨིན།

འབྲེལ་བ་འཐབ་སའི་ཁ་གསལ།

ཨྲུས་ཀྱི་ལཱ་ལུ་གནས་ཡོད་མི་ཁྱོད་རང་ལུ་ ལམ་སྟོན་འདི་གི་སྐོར་ལས་དྲི་བ་ག་ཅི་ར་ཡོད་རུང་། [ཨི་ཨིས་ཀྱི་ \(ASD\) ལུ་ཡིག་འབྲི་ནི་](#) ཡང་ན་ 1300 CYBER1 (1300 222 327) ལུ་ཁ་པར་བརྒྱབ་གནང་།

ནི་ལུ་ཚེ་ལེན་ལུ་ ཡོངས་འབྲེལ་ཉེན་སྲུང་གི་བྱུང་རྒྱུ་སྟོན་ལུ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱུ་ལམ་གྱི་ incidents@ncsc.govt.nz ཡང་ན་ NCSC-NZ གི་ [བྱུང་རྒྱུ་སྟོན་ལུ་](#) ཡོངས་འབྲེལ་ཤོག་ལེབ་ལུ་འགྲོ།

ཁས་ལེན་འགན་ལེན།

ལམ་སྟོན་འདི་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆ་ཚུ་ སྤྱི་རབས་གི་རང་བཞིན་ཅིག་ཨིནམ་ལས་ བྲིམས་དོན་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ་ བཙུ་འཛོག་འབད་ནི་དང་
ཡང་ན་ དམིགས་བསལ་གི་གནས་སྟངས་ ཡང་ན་ སློ་བུར་གི་གནས་སྟངས་ནང་ སྟོགས་རམ་གི་དོན་ལུ་ སློ་གཏང་མི་བཏུབ། གལ་ཆེ་བའི་
གནད་དོན་གང་རུང་ཅིག་ནང་ རྒྱུ་རའི་གནས་སྟངས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འོས་འབབ་ཅན་གི་ རང་དབང་ཅན་གི་མཁས་རིག་བསྐྱབ་བྱ་ཚུ་ འཚོལ་
དགོ།

ལམ་སྟོན་འདི་ནང་ བར་དོན་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཞོན་སྟོན་དང་ རྒྱུ་རྒྱུད་ དེ་ལས་ ཟད་འགོ་ཚུ་ འབྱུང་མི་ལུ་ སྤྱི་མཐུན་གཞུང་གིས་ འགན་ཁུར་
དང་ འགན་འབྲི་ག་ནི་ཡང་ འོས་ལེན་མི་འབད།

ཕར་དབང་།

© ཨོ་སི་འོ་ལི་ཡའི་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ 2024

སྤྱི་གཞུག་འཛུགས་འདི་ནང་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་ དཔེ་དབང་ཚུ་ག་ར་ རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་བཙོད་རྒྱུན་འབྲེལ་གི་ཚོག་ཐམ་༤.0 གི་འོག་ལུ་བྱིན་ཡོད་པ་མ་ཚད།
དེ་ནང་ [རྒྱལ་ཡོངས་གི་བྲིམས་སྟངས་དང་ གཞན་མི་བསྐྱབས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཚུ་མ་ཚུད། གཞན་ཡང་ ཞིབ་མཐོང་། \[creativecommons.org\]\(https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)
ལས་ལཱ་གཞིགས་གནང་ཞི།

དོགས་པ་བཀག་ཐབས་ལུ་ འདི་གིས་ ཚོག་ཐམ་འདི་ ཡིག་ཆ་འདི་ནང་ བཀོད་དེ་ཡོད་མི་དངོས་པོ་ཚུ་ལུ་རྒྱུང་མ་ཅིག་ འཛུག་སྟོན་འབད་མ་ཨིན།

འབྲེལ་ཡོད་ཚོག་ཐམ་གནས་ཚུལ་ཚུ་ གི་ཨོམ་ཁྲི་བཟོ་རིག་དྲ་རྒྱ་**ནང་ལས་ གཞིགས་ཚུགས་ དེ་བཟུམ་སྟེ་ [Creative Commons BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) ཚོག་ཐམ་གི་ [བྲིམས་སྟངས་ཡིག་ཆ་། \[creativecommons.org\]\(https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) འཕྲོལ་ཚུགས།

རྒྱལ་རྟགས་ལག་ལེན།

གཞུང་འབྲེལ་དཔེ་རིས་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཚུ་ འབྲུག་གི་སྟོན་ཚེན་གི་ཡིག་ཆ་དང་བཟུ་ཚན་གི་དྲ་རྒྱའི་ཐོག་ལུ་ཞིབ་མཐོང་སྟེ་
བཀོད་དེ་ཡོད། [Commonwealth Coat of Arms Information and Guidelines | pmc.gov.au](https://pmc.gov.au/commonwealth-coat-of-arms-information-and-guidelines)

**བར་དོན་ཁ་གསལ་གི་དོན་ལུ་ ཡང་ན་ ཡོངས་འབྲེལ་ཉེན་སྲུང་གི་ བྱུང་རྒྱུན་ཅིག་ སྟན་ལུ་
འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ང་བཅས་ལུ་འབྲེལ་བ་འཐབ།**

cyber.gov.au | 1300 CYBER1 (1300 292 371)

དམངས་འདི་ ཨོམ་ཁྲིའི་ཡི་ཡ་ནང་ཁོངས་ནང་ཅམ་ལས་རྒྱུན་སྟོན་ཚུགས།

ASD AUSTRALIAN
SIGNALS
DIRECTORATE

ACSC Australian
Cyber Security
Centre